

**Pasi
Karosto**

KOTIVARA

KOTIVARA

© 2023 Pasi Karosto

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-9349-7

KOTIVARA

Pasi Karosto

Sisällys

Johdanto.....	7
Historiaa.....	8
Nykytilanne	9
Kotivaran sisältö.....	13
Vesi ja muut juomat	15
Ruoka	20
Budjettiversio kotivaran elintarvikkeista, joilla yksi henkilö pärjää helposti vähintään viikon.....	21
Kotivaran elintarviketyypit.....	23
Tarvikkeet ja varusteet.....	35
Evakuointipakkauksen sisältö (72 h).....	36
Yksinkertainen varautumistesti	38
Valaistus.....	39
Varavirta poikkeustilanteissa.....	42
Juoma- ja pesuvesi.....	47
Lämmitys.....	48
Ruoan kypsentaminen	50
WC:n tilapäisratkaisut.....	53
Kotivaran täydentäminen	55
Kotivaran portaat.....	57
Hätävara	61
Kotivaran ostoslista.....	65
72 tunnin kotivaran elintarvikkeet yhdelle - määrä ja kustannus	65
Kotivaran muiden tarvikkeiden kustannukset.....	69
LÄHTEET	79

Johdanto

Olet varmasti kuullut sanan kotivara, mutta mitä se oikeastaan pitää sisällään. Tämä teos avaa käsitettä ja antaa käytännön vinkkejä siitä, mitä kotivaraan kannattaa sisällyttää ja kuinka sitä ylläpidetään.

Viimeistään vuoden 2020 maailmanlaajuiseksi pandemiaksi levinnyt koronavirus on herättänyt ihmiset ajattelemaan, kuinka arki voi muuttua hetkessä. Samoin Venäjän hyökkäys Ukrainaan ravisteli arkeamme ennennäkemättömällä tavalla. Lähes kaikki ovat joutuneet kohtaamaan omakohtaisesti sen, miten suuren luokan häiriötilanne muuttaa arkirutiineja. Monet ihmiset hätääntyivät ja alkoivat varastoida päivittäistavaroita ja elintarvikkeita. Energian hinta on noussut huomattavasti ja sen saatavuus ei ole enää itsestäänselvyys.

Varautuminen herättää kiinnostusta nyt aivan toisella tavalla kuin muutama vuosi sitten. Sille ei ole enää aihetta naureskella, kun varautuminen on tullut osaksi arkea, niin kuin sen olisi pitänyt olla jo aiemminkin. Varautumisen tarkoitus on helpottaa jokapäiväistä elämää niin arjessa kuin poikkeustilanteissa. Kukaan selväjärkinen varautuja ei toivo poikkeustilanteita mutta on valmistautunut niiden varalta. Kunnollinen kotivara on lähtökohta sujuvan arjen turvaamiseksi. Siksi se kannattaa hankkia ja ylläpitää.

Historiaa

Kotivara on ollut historian saatossa luonnollinen osa jokapäiväistä elämää. Siitä ei vain puhuttu sillä nimellä. Ihmisillä on ollut olemassa varastoja pahan päivän varalle niin kauan kuin on ollut ihmisiäkin. Kautta aikojen ihmiset ovat keränneet varastoja talven varalle tai seuraavan satokauden odotteluun sekä varastoineet ruokaa, juomaa ja muita välttämättömyystarvikkeita. Vettä on kerätty kuivilla alueilla varastoihin odottamaan uutta sadekautta.

“Ennen vanhaan” maatalousyhteiskunnassa kaupoja on ollut vähän ja nekään eivät ole olleet aivan kulman takana. On siis ollut luonnollista, että kodeissa on ollut omat varannot elintarvikkeita ja muita välttämättömyystarvikkeita. Ennen ei ollut sähköjä, ja siitä huolimatta arki ja elämä on sujunut. On tultu toimeen sillä, mitä on saatavilla. Kaupungistuminen on tehnyt kotivaran tarpeen tiedostamisen uudelleen ajankohtaiseksi. Olemme yhä vähemmän omavaraisia. Globaalitalous pitää siitä huolen, sillä kaikkea saa normaalioloissa kaupoista. Ihmiset elävät omissa oloissaan ja luottavat siihen, että yhteiskunta ja palvelut toimivat koko ajan. Häiriötilanteissa oma varautuminen, ja varsinkin toimiva kotivara, voi kuitenkin pelastaa monelta harmilta. Kaupunkien ulkopuolella asuvalla tämä kotivaran ylläpitäminen on arkea edelleen, ja tulee olemaan jatkossakin. Kaupunkioaloissa lähikauppa ajaa liian usein kotivaran virkaa.

Nykytilanne

Kotivaralla tarkoitetaan sellaisia välttämättömyystarvikkeita, joiden avulla oma perhe tulee toimeen vähintään kolme vuorokautta (72 h). Tämä pitää sisällään ruoat, juomat ja muut tarvikkeet kotona oloa varten. Tämä on nykyinen (v. 2020) minimiviranomaissuositus Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK:n) mukaan. Aiemmin kotivaran riittävyys suositeltiin viikoksi ja sitä ennen kahdeksi viikoksi. Mainittakoon, että Ruotsin hallitus muutti kotivaran suosituksen takaisin 72 h:sta seitsemään päivään vuonna 2020.

Kolme päivää on liian vähän. Esimerkiksi myrskyn jälkeen sähkön saaminen syrjäseuduille voi kestää viikkoja. Samoin vakava vedenjakelujärjestelmän häiriö voi kestää pitkään, kun ensin paikallistetaan vika ja sen jälkeen korjataan ja desinfioidaan putkistoja. Pelkästään sairastapauksissa voi kestää viikon tai ylikin ennen kuin on kunnossa lähtemään kodistaan. Perheissä on yleensä aina joku toinen, joka voi käydä täydentämässä jääkaappia ja muita tarvikkeita, ellei kyseessä ole sen suuruusluokan poikkeustilanne, joka estää kotoa poistumisen, mutta yksinasuvien kohdalla tilanne on toinen.

Oman lukunsa muodostavat vanhukset, vammaiset tai muut henkilöt, jotka eivät pysty omatoimisesti huolehtimaan arjestaan. He ovat koko ajan riippuvaisia ulkopuolisesta avusta ja heidän varautumisestaan poikkeusoloihin. Tätä varten on olemassa viranomaismääräykset, joita säätelevät lait ja asetukset. Karantee-

nitapaukset ovat myös mahdollisia, jolloin tehokkaassa karanteenissa ketään ei tulisi päästää pois kotoa kuin hätätapauksissa saamaan hoitoa. Riittävä kotivara mahdollistaa parin viikon arkisen kotona olemisen, jos juomavettä ja sähköä on saatavilla. Muu liikkuminen asunnon ulkopuolella on pidettävä minimissä ja karanteenin ollessa kyseessä ihannetapauksessa asunnosta ei poistuttaisi ollenkaan. Tämä tuskin kuitenkaan onnistuu aivan kivuttomasti nyky-yhteiskunnassa. Ihmiset osaavat olla itsekkäitä ja välinpitämättömiä.

Meillä Suomessa ei ole saaristoalueiden jäiden tulo- ja lähtöaikoja sekä Pohjanmaan kevättulvia lukuun ottamatta suuria luonnonvoimia, jotka vaatisivat pitempiaikaista ja perusteellisempaa varautumista. Myrskytuhoja on kuitenkin vuosittain, samoin lumituhot. Yleensä ne aiheuttavat sähkökatkoksia, vaurioita rakennuksille sekä puiden kaatumisia, jotka voivat aiheuttaa lisätuhot omaisuudelle. Myrskytuhojen korjaaminen voi pahimmillaan kestää viikkoja sijainnista ja tuhojen laajuudesta riippuen. Yleisimmät arkea horjuttavat poikkeusolot liittyvät nimenomaan sähkön- ja vedenjakelun häiriöihin tai luonnonilmiöistä myrskyihin, kelirikkoon tai tulviin. Lisäksi esimerkiksi työtaistelutilanteet aiheuttavat ajoittain häiriöitä yhteiskunnan toimintaan. Suuronnettomuudet ovat myös mahdollisia. Myös laajat tartuntatautiepidemiat tai pandemiat voivat vaikuttaa arjen sujumiseen. Ilmastonmuutos saattaa muuttaa tätä asetelmaa edelleen, kun säiden ääriolosuhteet yleistyvät.

Nykyisin myöskään terroritekojen mahdollisuutta ei voi poissulkea. Pahimmillaan yhteiskunnan rakenteet voivat romahtaa yhdestä iskusta valtakunnalliseen

TÄMÄ ON JOKAISEN KODIN PERUSTEOS.

Kotivara kuuluu jokaiseen talouteen. Tämä opaskirja kertoo mitä se tarkoittaa sekä sisältää ohjeet toimivan kotivaran kokoamiseen ja ylläpitämiseen.

Anna kirja lahjaksi kotoa pois muuttavalle nuorelle ja hanki se itsellesi tai tuttavillesi. Siitä on hyötyä kaikille, jotka asuvat omassa taloudessa yksin tai perheen kanssa.

Toimivan kotivaran avulla teet arjestasi helpompaa ja helpotat elämää myös silloin, kun kaikki ei suju suunnitelmien mukaan. Mitä kannattaa ottaa huomioon sähkökatkosten tai yllättävän sairastumisen

varalta? Onko taloudessa kaikkea mitä tarvitaan? Mitä hyötyä kotivarasta on arkitilanteissa?

Opaskirjan on kirjoittanut **Pasi Karosto**. Hän on perehtynyt henkilö- ja perhekohtaiseen varautumiseen Suomessa tavallisen ihmisen näkökulmasta.

BoD

